

Fővárosi Ítéltábla

2. Kf. 27. 230/2008/11. szám.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a RECKITT BENCKISER MAGYARORSZÁG Kft. (Budapest) felperesnek a Gazdasági Versenyhivatal (Budapest, hivatkozási szám: Vj-163/2006.) alperes ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2008. évi február hó 22. napján kelt 11.K.31.979/2007/5. számú ítélete ellen a felperes által 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 15.000 (azaz tizenötezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak - az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására - 24.000 (azaz huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes háztartási tisztítószerek importálását, gyártását és értékesítését végző vállalkozás. A felperes 2006. augusztusában új légfrissítő termékcsaládjának fogyasztókkal történő megismertetése érdekében indított akcióban a nagykereskedelmi listaárát ténylegesen 20%-kal csökkentette és ezt a kedvezményt a termékek zárókupakján „20% ajándék!” felirattal jelezte. Az alperes versenyfelügyeleti eljárást indított a felperes ellen annak megállapítására, hogy a 250 ml kiszerelésű légfrissítőkkal kapcsolatos reklámtevékenysége során a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban Tpv.) III. fejezetébe ütközően a fogyasztók megtévesztésre alkalmas

magatartást tanúsított-e azáltal, hogy a termékek levehető zárókupakja utólagosan ráragasztott címkéken a „20% ajándék!” feliratozást szerepeltette.

A vizsgálata eredményeképpen az alperes a 2007. március 08. napján kelt Vj163/2006/17. számú határozatában megállapította, hogy a felperes az általa forgalmazott légfrissítők (Air Wick Odor Stop „Sunplash”, Air Wick Odor Stop „Morning Rain” és Air Wick Odor Stop „Mountain Air”) magyar piacon történő bevezetésekor a termékeken a „20% ajándék!” feliratozás alkalmazásával Tpv. 8.§-ának (1) és (2) bekezdés c) pontjába ütköző jogsértést valósította meg. Ezért a felperest 1.000.000 forint versenyfelügyeleti bírság megfizetésére kötelezte. Indokolása szerint a fogyasztók döntési szabadsága a felperes által alkalmazott akciós módszer folytán azáltal sérült, hogy bár a termékek zárókupakján árkedvezményt ígért a végfogyasztóknak, a további eladási láncban alkalmazott árakat eleve nem befolyásolhatta érdemben. A Versenytanács a nagykereskedő és a végfogyasztó viszonyában értékelendőnek és alkalmazhatónak tartotta a jelen ügyben a 12. számú elvi állásfoglalásában foglaltakat. Kiemelte, hogy megtévesztésre alkalmas az a végfogyasztóknak szóló reklám, amelynek ígérete - pl. árengedmény -, csak a vállalkozások belső üzletkörében valósul meg, míg a vevők felé nem, vagy nem feltétlenül jelentkeznek. A felperes piaci pozíciójából adódóan nem ígérhette, hogy termékei fogyasztói ára megtakarítással jár-e, illetve milyen százalékban, mivel a bevezetésre kerülő termékeknek nem volt a piacon kipróbált ára, amelyhez képest az akciós ár értelmezhető lett volna. Mindezekből következően a felperes, akinek érdekében a tájékoztatás megjelent, az alkalmazott felirat tartalmáért reklámozóként felelősséggel tartozik. A bírság kiszabása körében - a Tpv. 78.§-ának (1) és (2) bekezdése alapján - az alperes figyelembe vette a felperesi akció ráfordítási értékét, ehhez viszonyítottan a jogsértés rövid időtartamát, ezen magatartással való önkéntes felhagyást, továbbá azt, hogy a végfogyasztó által fizetendő árra jelen esetben jótékonyan hatott a kedvezmény. A felperes terhére értékelte, hogy ellene több versenyfelügyeleti eljárás volt folyamatban a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartás miatt, amelyek közül a Vj-91/2001. számú eljárásban a jelen ügygel azonos volt az elkövetési magatartás.

A felperes keresetében elsődlegesen a jogsértő magatartás hiányában a versenyfelügyeleti eljárás megszüntetését, a megfizetett bírság és annak kamatainak visszatérítését kérte. E körben kiemelte, hogy a termékeken feltüntetett „20% ajándék!” felirat valós és világosan megfogalmazott állítás volt, amely valójában kedvező volt a fogyasztók számára, ezért azokat

nem tévesztette meg. Állította, hogy az árkedvezmény rövid időtartalmú promóció alatt került alkalmazásra és a vizsgálattal érintett termékek ára nem növekedett a bevezető időszak után, így az árkedvezmény maradéktalanul teljesült, ezért magatartása nem volt jogsértő. A felperes másodlagosan a tényleges jogsértés hiányára és magatartása versenyre gyakorolt pozitív hatására hivatkozással a bírság mellőzését avagy mérséklését kérte. Utalt arra, hogy nagykereskedőként kizárólag javaslatot tehet a kiskereskedelmi árakra nézve, azonban a végső ár megállapítására nincs befolyása. Ebből következően, ha a címkén megjelölt árkedvezmény mértéke nem realizálódik a kiskereskedő üzletében, a végfogyasztók megtévesztése a kiskereskedői oldalról valósul meg, amely magatartásért mint nagykereskedő nem tehető felelőssé. A bírság meghatározásával összefüggésben állította, hogy az ismételt jogsértés megállapíthatóságánál nem vehetőek figyelembe a bíróság előtt még folyamatban lévő, nem jogerős és nem végrehajtható döntések, valamint időbeli korlátozás nélkül a korábbi versenyfelügyeleti eljárásban hozott azon döntések, amelyeknél az elévülési idő eltelt. A felperes harmadlagos kérelme - az alperes téves jogértelmezésére hivatkozással - a határozat indokolásának megváltoztatására irányult. Véleménye szerint a versenyhatóság ezen tartalmú döntésével megakadályozza, hogy mint nagykereskedő tájékoztassa a fogyasztókat a részéről nyújtott árkedvezményről vagy promócióról, emiatt a fogyasztók tájékoztatáshoz való joga is sérül. Ezzel összefüggésben hivatkozott a C-470/93. számú Európai Bíróság általi döntésre (a továbbiakban: Mars ügy), amely alátámasztja azon álláspontját, hogy a versenyhatóság által vizsgált magatartása nem volt alkalmas a fogyasztók megtévesztésére.

Az alperes a határozatában foglaltak fenntartása mellett a felperesi kereset elutasítását kérte. Hangsúlyozta, hogy a felperesnek a verseny piacon kifejtett magatartása azért volt jogsértő, mert a termékei zárókupakján tett ígérettel szemben objektíve nem volt abban a helyzetben, hogy a piac következő vertikumában (kiskereskedelmi piac) a kedvezmény érvényesüljön a végfogyasztók felé. Állította, hogy döntése nem akadályozza azt, hogy a gyártó, nagykereskedő a fogyasztói piacra is kihatóan kedvezményt alkalmazzon saját forgalmának növekedését előidézve, ahhoz azonban meg kell találnia a megfelelő formát. Ez a perbeli esetben nem valósult meg, mivel a fogyasztók által nem kontrollálható kedvezményről volt szó, ezért nem bír relevanciával a felperesnek a Mars ügyre való hivatkozása. A bírság kiszabás körében tett felperesi állításokat megalapozatlannak tartotta. Utalt arra, hogy a Tpv. nem tartalmaz korlátozó rendelkezést, és nem határozza meg, hogy hány évre visszamenőleg

lehet figyelembe venni a felperes terhére rótt jogsértéseket. Az ismétlődő jogsértés megállapításához nem szükséges, hogy a korábbi ügy bírósági ítélettel lezárt legyen.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a felperes keresetét elutasította és az alperessel egyezően megállapította, hogy a termékeken közétett tájékoztatás a fogyasztók félrevezetésének lehetőségét hordozta, mert a vevők nem voltak abban a helyzetben, hogy az árkedvezményt kontrollálják, összemérjék, mivel bevezetés alatt álló termékről volt szó, amelynek a felperes által ajánlott fogyasztói ára sem volt ismert a piacon. Kiemelte, hogy a jogsérelem a jogsértő információk közreadásával befejeződik, ezért nem mentesíti a felperest a felelősség alól, hogy a fogyasztóknak módjukban állt a termékek kedvezményes áráról később informálódni. Elfogadta az alperesi hivatkozást arra nézve, hogy a perbeli esetben a Mars ügyben hozott döntés nem alkalmazható, mivel azon ügy tényállása szerint a fogyasztók által kontrollálható kedvezményről volt szó (a jégkrémek 10%-kal nagyobb kiszerelesben való megjelenését a vevők ellenőrizni tudták). Megállapította, hogy az alperes a jogszabályi előírásoknak megfelelően (Tpvt. 78:§) járt el a bíróság meghatározásakor, mert mérlegelése tárgyává tette a felperesi magatartás elemeit, az enyhítő és súlyosító körülményeket is. Ezek egybevetésével megállapítható, hogy a bíróság összege a maximum érték objektív korlátjához képest jóval a határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért felperesi nettó árbevétel 10%-a alatt maradt. Nem fogadta el a felperesi érvelést az elévülés és az ismétlődő jogsértés vonatkozásában azzal, hogy az alperes jogosult számba venni a közigazgatási per tárgyát képező, vagy per lefolytatása nélkül befejeződő versenyjogi eljárásokat.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását kérte oly módon, hogy a Fővárosi Ítéletábrla jogsértő magatartás hiányában szüntesse meg a versenyfelügyeleti eljárást és az alperest a Tpvt. 83.§-ának (5) bekezdésével összhangban kötelezze a bíróság visszafizetésére. A felperes teljeskörűen megismételte az elsőfokú eljárásban kifejtett jogi álláspontját azzal, hogy kifejtett érveit nem megfelelően értékelte az elsőfokú bíróság. Tévesen jutott arra a következtetésre, hogy az alperes határozata a jogsértés és a szankció körében is megalapozott és törvényes. A felperes a másodfokú eljárásban a jelen ügygel összefüggően az európai uniós joggyakorlatra utalással előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése iránti kérelmet is előterjesztett.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A Fővárosi Ítéltábla 7. sorszámú - fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett végzésével a felperes előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése iránti kérelmét elutasította.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 253.§-ának (3) bekezdése alapján a fellebbezés és az ellenkérelem korlátai között vizsgálta. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 206.§-ában írtaknak megfelelően eljárva a tényállást feltárta és a rendelkezésére álló peradatok okszerű mérlegelésével hozta meg döntését. Teljeskörűen értékelt a felperes részéről előadottakat, részletesen kifejtette, hogy miért nem tartotta elfogadhatónak a felperesi érveket, és milyen tényezők figyelembevételével állapította meg, hogy a versenyhatósági határozat (mind a jogsértés, mind az emiatt alkalmazott bírság tekintetében) megalapozott és jogszerű. A Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság ítéleti érvelésével, így azok megismétlését szükségtelennek tartotta, mivel a felperes fellebbezésében az ítélet jogszerűségét megdöntő indokot nem hozott fel.

A Tpv. 8.§-ának (1) és (2) bekezdései a fogyasztók tisztességtelen befolyásolására alkalmas tájékoztatást tilalmazzák, így - amint arra az elsőfokú bíróság is helyesen hivatkozott - a jogsértés megállapításához elegendő, ha a megtévesztésre való alkalmasság reális lehetősége fennáll. Ez megállapítható volt, mert a felperes által sem vitatottan a végfogyasztó felé érvényesített tényleges árat nem tudta befolyásolni. Az ajándékként feltüntetett kedvezmény a fogyasztók számára kipróbált ár hiányában nem volt egyértelmű és értelmezhető. Alapvető versenyjogi elvárás a vállalkozások tájékoztatásával szemben, hogy a reklámnak igaznak, pontosnak és valósnak kell lennie, az ezen követelményeknek meg nem felelő tájékoztatás közzétételével a jogsértés megvalósul abban az esetben is, ha utóbb a fogyasztóknak módjuk van a teljeskörű valós információ valós megismerésére. E körben nem mentesíti a felperest a felelősség alól azon tény, hogy a kiskereskedők közvetítésével a kedvezmény eljutott a fogyasztókhoz. Ez a bírság összegének meghatározásakor került értékelésre.

A bírság kiszabásával összefüggésben a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéleti okfejtésével egyetértett. Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a Versenytanács mérlegelése a Pp. 339/B.§-ában megfogalmazott követelményeket kielégíti. A

Tpvt. 78.§-a szerinti szempontokat az alperes helyesen vette számba és azokat megfelelően értékelte, és a döntését e körben is kellően megindokolta.

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a vállalkozások marketing stratégiájában fontos szerepet játszanak a termékeik kelendőségét elősegítő kedvezmények, akciók meghirdetése. A kedvezményt és akciót meghirdető vállalkozás felelőssége és kötelessége gondoskodni arról, hogy a fogyasztói döntéshez szükséges minden releváns tény és körülmény biztosított és értelmezhető legyen. A fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolására lehet alkalmas az olyan tájékoztatás is, amikor valamely kedvezményre vagy ajándéokra vonatkozó ígért időbeli határ, vagy más korlátozás nélkül kerül közzétételre. A perbeli esetben a felperes új termékeinek bevezetésekor a vásárlásra történő ösztönzés céljából biztosított kedvezményt, amelynek mértékét, alkalmazási módját és az ígért megfogalmazását - általa sem vitatottan - üzleti érdekkörében eljárva saját maga határozta meg. Ennek során azonban nem kellő körültekintéssel járt el, holott lett volna lehetősége, hogy a versenyjogi követelményeket kielégítő módon a fogyasztóknak pontos, helyes, a valóságnak megfelelő tisztességes tájékoztatást nyújtson. Ezt jogszerűen a versenyjogi elemek megsértése nélkül csak olyan formán tehetett volna, ha a forgalmazási láncolatába beiktatott kereskedőkkel árrögzítő megállapodást köt, garantálva ezáltal, hogy a listaáras kedvezmény ténylegesen érvényesüljön a végfogyasztók felé. Ezen túlmenően az lett volna a helyes eljárás, ha a részéről nyújtott kedvezményt nem ajándékként, hanem „bevezető árként” tünteti fel, kizárva ezzel a fogyasztók megtévesztésének lehetőségét. A felperes a bíróság mértékével összefüggésben az alperesi mérlegelést nem cáfolta, olyan egyéb körülményre, amelynek értékelését az alperes elmulasztotta volna, nem hivatkozott. Az alperes jogszerűen vette figyelembe a korábbi versenyfelügyeleti eljárásokban hozott határozatokat, mivel ez önmagában elegendő az ismételt jogsértés tényének megállapíthatóságához, e körben nem kell mellőzni azokat döntéseket, amelyek bírósági felülvizsgálattal érintettek és az eljárások még jogerősen nem fejeződtek be.

A felperes fellebbezésében olyan érveket felsorakoztatni nem tudott, amelyek az elsőfokú ítélet megváltoztatását vagy hatályon kívül helyezését eredményezhették volna.

Mindezek folytán a Fővárosi Ítélet tábla a Pp. 254.§-ának (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság érdemben helytálló ítéletét lényegében helyes indokainál fogva helyben hagyta.

A sikertelenül fellebbező felperes a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján köteles az alperes másodfokú perköltségének megfizetésére, és a 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján a fellebbezési illeték viselésére.

B u d a p e s t , 2009. évi február hó 26. napján